

زنجیره ی وانه‌کانی فیربوونی کۆمپیوتەر

فایل چیه؟ - What is File

فایلیک له سیستمی کۆمپیوتەر دا، داتا، زانیاری، ریکخستنەکان، یان فەرمانەکان هەڵدەگریت، که له گه‌ڵ به‌رنامه‌یه‌کی کۆمپیوتەر دا به‌کارده‌یه‌نریت. له‌ ڕووکاری به‌کاره‌یه‌نری گرافیکی (GUI) دا، وه‌ک سیستمی کارپێکردنی مایکروسۆفت، فایلەکان وه‌ک ئایکۆن نیشان دده‌ن، که په‌یوه‌ستن به‌و به‌رنامه‌یه‌ی که فایلە که ده‌کاته‌وه. بۆ نمونه وێنه‌ که وه‌ک ئایکۆنی نیشان ده‌دریت؛ په‌یوه‌ندی به‌ مایکروسۆفت وۆرده‌وه هه‌یه. ئه‌گه‌ر کۆمپیوتەر که‌ت ئه‌م فایلە تیدا بوو و دوو جار کلیک له‌سەر ئایکۆنه‌ که بکه‌یت، ئه‌وا له‌ مایکروسۆفت وۆرددا ده‌کرته‌وه که له‌سەر کۆمپیوتەر که دامه‌زراوه.

چه‌ندین جوړی فایل به‌رده‌سته وه‌ک فایلە داڕێکتۆریه‌کان، فایلە داتا‌کان، فایلە ده‌قییه‌کان، فایلە دووانه‌یی و گرافیکیه‌کان و ئه‌م چه‌ند جوړ فایلانه‌ جوړی جیاوازی زانیاری له‌خۆده‌گرن. له‌ سیستمی کۆمپیوتەر دا فایلەکان له‌سەر هارد دیسک، ئۆپتی‌کال دراڤو، دیسک، یان ئامپه‌ره‌کانی تری هه‌لگرتن هه‌ڵدەگیرن.

له‌ زۆریه‌ی سیستمی کارپێکردنه‌کاندا، ده‌بێت په‌رگه‌یه‌ک به‌ ناویکی تایبه‌ته‌وه له‌ناو به‌رپوه‌به‌رایه‌تییه‌کی په‌رگه‌یه‌کی دیاریکراودا هه‌لبگیریت. به‌لام ناتوانریت هه‌ندی‌ک پیت له‌ کاتی دروستکردنی فایلدا به‌کاربه‌یه‌نریت چونکه به‌ نایاسایی داده‌نریت. ناوی په‌رگه‌ به‌ درێژکراوه‌ی په‌رگه‌یه‌ک پیکدی‌ت که پێی ده‌وتریت پاشگر. درێژکراوه‌ی فایلە که دوو بۆ چوار پیتی تیدا به‌ که به‌دوای ناوی ته‌واوی فایلە که‌دا دیت، هه‌روه‌ها یارمه‌تیده‌ره بۆ ناسینه‌وه‌ی فۆرماته‌که‌ی فایلە که و جوړی فایلە که و تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی په‌یوه‌ست به‌ فایلە که.

زۆریه‌ی سیستمی کۆمپیوته‌ری مۆدێرن توانای پاراستنی فایلەکانیان هه‌یه له‌ تیکچوون یان تیکچوونی فایلەکان. ده‌توانریت فایلە که داتا‌کانی له‌ زانیاریه‌ دروستکراوه‌کانی سیستمه‌مه‌وه تا زانیاریه‌ دیاریکراوه‌کانی به‌کاره‌یه‌نر له‌خۆبگریت. به‌رپوه‌بردنی فایلەکان له‌ هه‌ندی‌ک کاتدا به‌ ده‌ستی به‌ یارمه‌تی به‌کاره‌یه‌نر ئه‌نجام ده‌دریت یان به‌ یارمه‌تی ئامراز و سیستمی کارپێکردنی لایه‌نی سی‌یه‌م ئه‌نجام ده‌دریت.

زنجیره ی وانه کانی فیروونی کۆمپیوتەر

ئەو کارە بنەرەتیانە ی که دەتوانریت لەسەر فایلێک ئەنجام بدریت لە خوارەو هاتوو:

- داخستنی یان کۆتایی هێنان بە کارپێکردنی پەرگە یە ک
- دروستکردنی بەرنامە
- خوێندنەوێ داتا لە فایلە کەو
- دروستکردنی فایلێکی نوێ
- کردنەوێ فایلە کە بۆ ئەوێ ناوەرۆکە کە ی بخریت بەر دەستی کەسانی تر
- دەستکاریکردنی تایبەتمەندییە کانی داتا یان فایل
- نووسینی داتا بۆ فایلە کە

فایله کان چۆن دروست دەکړن؟ - How are the files created

بەرنامە یە کی نەر مە کال یار مە تیدەر بۆ دروستکردنی فایلێک لەسەر کۆمپیوتەر. بۆ نموونە بۆ دروستکردنی فایلێکی بە لگە نامە، وشە پرۆسێسەر بە کار دەهێنیت، بۆ دروستکردنی فایلێکی بەرنامە سازی C، نەر مە کالای C بە کار دەهێنیت، بۆ دروستکردنی فایلێکی وێنە، دەستکاریکەر ی وێنە بە کار دەهێنیت. بۆ دروستکردنی فایلێکی دیاریکراو نەر مە کالای تایبەت بە کار دەهێنیت.

فایله کان لە کوێ هەلده گیرن؟ - Where are files stored

فایله کانی کۆمپیوتەر لە هارد دیسک و دیفیدی هاویشیوێ دیسک و فلاپی دیسکدا هەلده گیرن. هەر وەها دەتوانریت لە فۆلدەرێکدا هەلگیریت که لەسەر درایوێ کان هەلده گیریت.

کاراکتەرە نایاساییە کانی فایل - Illegal file characters

پێتە کانی خوارەو هە لگە ل زۆر بێ سیستە می کارپێکردنە کاند بە نایاسایی دادەنریت، هەر بۆیە ناتوانریت بە کار بیهێنریت. ئە گەر هەول بەدیت ناوی پەرگە یە ک بەم پێتانه دروست بکەیت، ئەو هەلە یە ک دروست دەکات یان پەرگە کە دەستە کەوتوو دەکات.

: * ? " < > | \ /

بەرپۆه بردنی فایل - File management

هەر وەها بەرپۆه بردنی فایلە کان بە سیستە می فایل ناو دەبریت که پرۆسە یە کە بۆ دروستکردنی پێکھاتە یە کی رێکخراو و وەرگرتنەوێ فایلە کان لە میدیای هە لگرتن وە ک هارد دیسکە وە. جۆرێکە لە نەر مە کالاکە بە زۆری لە فایلە کان پێکدیت که بەسەر گروپە کاند جیا دەکړنەو، که پێی دەوتریت بەرپۆه بەرایە تی. لە بنەرە تدا بۆ مامە لێ کردن لە گە ل فایلە تاکە کە سییە کان یان گروپییە کان، وە ک تۆمار و بە لگە نامە تایبە تە کانی ئۆفیس درێژراو. توانای پێشان دانی ور دە کارییە کانی راپۆرتی هە یە، وە ک بەرواری دروستکردن، دۆخی تەواو بوون، خاوەن و ور دە کاری زیاتری هاویشیوێ تر، که لە ژینگە ی ئۆفیسدا بە سوودن.

زنجیره ی وانه کانی فیروونی کو مپیوتەر

له ئیستادا (NTFS (New Technology File System زۆرتین سیستهمی فایل به کار دیت له گه ل ویندوز. هه موو فایل هکان به پ به رتیه بردن فایل هکان ناتوانیت ریکبخرین و مه حاله هه مان ناو بو فایل یک بیت. زۆرجار، فایل هکان به شیوه یه کی پله به ندی به رتیه ده برین که رینگه به به کاره ی نه ران ده دات په رگه کانی ناو به رتیه به رایه تی ئیستا ببین و دواتر بچنه ناو هه ر به رتیه به رایه تییه کی لاوه کی.

جوړی فایل - File Format

فۆرماتکردنی فایل بریتیه له پیکهاته ی فایل یک که داتا کان به شیوه یه کی لۆژیک له ناو فایل یکدا ریکده خات. رینگه به به رنامه یه ک ده دات که زانیاریه کان به شیوه یه کی دروست نوینه رایه تی بکات و داتا کان وه ریکرته وه و به رده وام بیت له پرۆسیسکردن. بو نمونه به لگه نامه یه کی مایکرو سۆفت وۆرد به فۆرماتیکی په رگه ی doc. هه لده گیریت؛ به باشترین شیوه له نه رمه کالای مایکرو سۆفت وۆرددا سهیر ده کریت. هه رچه ند ه نه رمه کالایه کی تر ده توانیت ئەم فایل ه بکاته وه، به لām رهنگه هه موو تایبه تمه ندیه کانی نه بیت بو پیشاندانی به لگه نامه که به باشی، وه ک مایکرو سۆفت وۆرد. له وانه یه به رنامه کان بتوانن تیروانی نیکی گشتی بو فایل یک بد ه ن ئە گه ر له گه ل فۆرماته که ی فایل ه که دا بگونجیت. به لām له وانه یه نه توانن هه موو تایبه تمه ندیه کانی فایل ه کان پیشان بد ه ن.

سه ره رای ئە وه ش، هه ندیک له و به رنامه نه ی که پشتگیری نا کرین به فۆرماتیکی فایل رهنگه زبالت پ بده ن له گه ل کردنه وه ی فایل یک. بو نمونه ئە گه ر فایل یکی a.XLS له به رنامه یه کی تر دا وه کو notepad بکه یته وه ئە واه به لگه نامه که به باشی پیشان نادات و زبالت پیده به خشیت. فۆرماتیکی په رگه که مترین شوینی هه لگرتنی پیویست ده کات چونکه پرۆسه ی کو دکردنی داتا کانی تیدایه. بو نمونه فیدیو و وینه به پرۆسه ی جیگراوی وه ک پال په ستو کو د ده کرین؛ له م پرۆسه یه دا وینه یه ک دابه ش ده کریت به سه ر پیکسله کاندا.

جگه له وه ش زانیاری پشکه شکردنیش له خۆ ده گریت. بو نمونه فایل یکی مایکرو سۆفت xls. هه م ده قی به لگه نامه که و هه م فۆرمی کو تایی له خۆ ده گریت، هه روه ها خشته، رهنگ، حیسابات، قه باره ی فۆنت، هیلکاری و زانیاریه کانی دیکه که ده بیت به فۆرمیکی ستاندارد له ناو فایل ه که دا ریکبخرین.

زنجیره ی وانه کانی فیروونی کومپیوتەر

فۆرماته باوه کانی فایلله کان - Common file formats

له خواره وه خشته یه ک دهخهینه پروو که فۆرماته باوه کانی فایل لهخۆده گریت که زۆرتین ئه گهری بینینی ههیه له کاتی کارکردن له سهر کومپیوتهردا.

File type - جۆری فایل	File extension - درێژکراوه ی په رگه
Image	.bmp .eps .gif .jpg. pict .png .psd .tif
Text	.asc .doc .docx .rtf .msg .txt .wpd .wps
Video	.avi .mp4 .mpg .mov .wmv
Compressed	.arc .arj .gz .hqx .rar. sit .tar. z .zip
Program	.bat .com .exe
Sound	.aac .au .mid .mp3 .ra .snd .wma .wav

درێژکراوه ی فایل - File Extension

درێژکراوه ی فایل بریتیه له ناسینه ریک که یارمه تی ناسینه وه ی جۆری فایل ده دات له سیسته می کارپیکردندا، وه ک مایکروسۆفت ویندۆز. ده توانریت وه ک جۆریک له میتاداتا پۆلین بکریت، ههروه ها یارمه تی سیسته می کارپیکردن ده دات بۆ تیگه یشتن له به کارهینانی مه به سته دار له فایلیک و تایبه تمه ندیه کانی. رهنگه درێژکراوه ی ناوی په رگه یه ک بۆ چوار پیتی تیدابیت و وه ک پاشگری ناوی په رگه که به کاربه یتریت. بۆ نموونه له مایکروسۆفت ویندۆزدا زۆرجار درێژکراوه ی فایلله که سی پیت به دوایدا دیت.

هیمای خال (.) به کاردیت بۆ جیاکردنه وه ی درێژکراوه ی په رگه که له ناوی په رگه که. ناوی په رگه که به ی درێژکراوه ی په رگه به ناته واو داده نریت؛ بۆیه بۆ ته واوکردنی ناوی په رگه یه ک، ده بیت له درێژکراوه ی په رگه که دا جیگیر بکریت. به گشتی درێژکراوه ی فایلله کان له به کارهینه ران له سیسته می کارپیکردنی ویندۆزدا

زنجیره ی وانه کانی فیربوونی کۆمپیوتەر

دهشاردرینهوه. هه‌رچه‌نده ده‌توانریت ناوی درێژکراوه‌ی په‌رگه‌ بگۆردریت، به‌لام مه‌رج نییه‌ به‌ گۆرینی ناوی درێژکراوه‌ی په‌رگه‌یه‌ک فۆرماتیکی په‌رگه‌ ده‌گۆریت بۆ فۆرماتیکی تر. درێژکراوه‌ی فایل‌ه‌کان به‌ دوو شیوه‌ یارمه‌تیده‌ره‌ بۆ هه‌ردوو به‌کاره‌ینه‌ر و سیسته‌می فایل:

- 1- یارمه‌تیده‌ره‌ له‌ ناسینه‌وه‌ی جووری ئه‌و داتایه‌ی که‌ فایلێک هه‌لیگرتوه‌.
- 2- رێگه‌ به‌ سیسته‌می کارپێکردن ده‌دات به‌رنامه‌ یان به‌رنامه‌یه‌کی گونجاو هه‌لبژێریت که‌ به‌هۆیه‌وه‌ فایلێک بکاته‌وه‌.

چی وا ده‌کات درێژکراوه‌ی ناوی فایلێکی دروست بێت؟ - What makes a valid file name extension

درێژکراوه‌ی ناوی په‌رگه‌ هه‌میشه‌ له‌ کۆتایی ناوی په‌رگه‌ که‌دایه‌، که‌ به‌ خالێک ده‌ست پێده‌کات (After dot symbol). هه‌رچه‌نده‌ زۆرجار له‌ نێوان یه‌ک بۆ سێ کاره‌کته‌ره‌، به‌لام هه‌ندیک له‌ به‌رنامه‌کان پشتگیری زیاتر له‌ سێ کاره‌کته‌ریش ده‌کهن. بۆ نمونه‌ له‌ نوێترین وه‌شانی مایکروسۆفت وۆرد فایل‌ه‌که‌ به‌ درێژکراوه‌ی docx. و هه‌ندیک لاپه‌ره‌ی وێب به‌ درێژکراوه‌ی په‌رگه‌ی html. پاشه‌که‌وت ده‌کریت.

ده‌توانیت درێژکراوه‌ی فایلێک زیاتر له‌ سێ یان چوار پیت بێت؟ - Can be a file extension more than three or four characters

به‌ئێ درێژکراوه‌ی فایلێک ده‌توانیت له‌ سێ یان چوار پیت زیاتر بێت. په‌یوه‌سته‌ به‌ به‌رنامه‌ی چۆنیتی دیزاینکردنی. هه‌ندیک له‌ به‌رنامه‌کان بۆ ده‌ستنیشانکردن و کردنه‌وه‌ی به‌رنامه‌یه‌ک دروستکراون که‌ درێژکراوه‌ی فایل‌ه‌که‌ی درێژتر (زیاتر له‌ سێ یان چوار پیت) بێت. به‌لام زۆربه‌ی به‌رنامه‌کان له‌ چوار پیت زیاتر نابن بۆ ئه‌وه‌ی ناوی گشتی فایل‌ه‌که‌ کورت بێت.

سنووری درێژکراوه‌ی په‌رگه‌یه‌ک - Limit of a file extension

تا ناوی په‌رگه‌ و پێره‌ و درێژکراوه‌ یه‌ک نه‌خرین، سنووری درێژکراوه‌ی په‌رگه‌ له‌ سنووری زۆرترین کاراکته‌ری ناوی په‌رگه‌ تێناپه‌رێت. له‌ خواره‌وه‌ لیستی که‌ هاتوه‌، که‌ وه‌شانی سیسته‌می کارپێکردنی مایکروسۆفت (ویندۆز) و سنووری کاراکته‌ری ناوی په‌رگه‌کانیان له‌خۆده‌گریت.

- ویندۆز ئیکس پی: سنووری ۲۵۵ پیت له‌خۆده‌گریت.
- ویندۆز ۷: سنووری ۲۶۰ پیت له‌خۆده‌گریت.
- ویندۆز ۲۰۰۰: سنووره‌که‌ی ۲۵۴ پیت.
- ویندۆز فیس‌تا: سنووره‌که‌ی ۲۶۰ پیت.
- ویندۆز ۸: سنووری ۲۶۰ پیت له‌خۆده‌گریت.
- ویندۆز ۱۰: سنووری ۲۶۰ پیت له‌خۆده‌گریت.

زنجیره ی وانه‌کانی فیربوونی کۆمپیوتەر

جۆره جیاوازه‌کانی درێژکراوه‌ی فایل - Different types of file extension

جۆره‌ها درێژکراوه‌ی فایل هه‌یه که ده‌توانرێت به‌یه‌کێک یان چهند به‌رنامه‌یه‌که‌وه به‌سترێته‌وه. له‌خواره‌وه لیستی‌ک ده‌درێت که هه‌ندێک له‌ درێژکراوه‌ی فایل‌ه‌کانی باوتر و به‌رنامه‌ په‌یوه‌ندیده‌اره‌کانیان له‌خۆده‌گرێت.

فایله‌ موسیقا و ده‌نگی - Music and sound files

wav. -

mp3. -

فایله‌ وێنه‌یه‌کان - Picture files

bmp. -

jpg. -

gif. -

به‌لگه‌نامه‌کانی پرۆسێسی ده‌ق و وشه - Text and word processing documents

doc. -

rtf. -

docx. -

txt. -

فایله‌کانی سیسته‌می کارپێکردن - Operating system files

dll. -

exe. -

فایله‌کانی وێب په‌یج - Web Page files

htm. -

html. -

فایله‌کانی په‌ره‌گراف - Spreadsheet files

xls. -

xlr. -

xlsx. -

csv. -

زنجیره ی وانه‌کافی فیربوونی کۆمپیوتەر

که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌باره‌ی فایل - File Compression

که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌باره‌ی فایل به زیپکردنی فایلش ناسراوه. شیوازیکی که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌باره‌ی داتایه که یه‌ک یان چه‌ند فایلێک یان دایرێکتۆریکی تێدایه که بچووکتەر له قه‌باره‌ی فایلێه ئه‌سلیه‌که‌یان. به‌کاردیت بۆ که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌باره‌ی فایلێه کان بۆ پاشه‌که‌وتکردنی شوینی هه‌لگرتن و دابینکردنی گواستنه‌وه‌ی خێراتر له رێگه‌ی تۆرێک یان ئینته‌رنێته‌وه‌. فایلێه پالێه‌په‌ستۆکراوه‌کان رێگه‌ ده‌ده‌ن داتای زیاتر له‌سه‌ر میدیای لابه‌ر هه‌لگیریت و دابه‌زاندن خێراتر ده‌کات. جۆره‌ باوه‌کانی درێژکراوه‌ی په‌رگه‌ی پالێه‌په‌ستۆکراو بریتین له .RAR، .ZIP، .TGZ، و .TAR.GZ.

پڕۆسه‌ی که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌باره‌ی فایلێه کان به‌ یارمه‌تی داتا یان نه‌رمه‌کالای که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌باره‌ی فایل ته‌واو ده‌بێت، که هه‌موو فایلێه‌کان پڕۆسێس ده‌کات و وه‌شانی پالێه‌په‌ستۆکراو دروست ده‌کات. به‌گشتی ته‌واوی فایلێک سکان ده‌کات، نه‌خش و داتا دووباره‌بووه‌کان ده‌ناسێته‌وه‌ و دووباره‌بووه‌کان به‌ ناسینه‌ریکی تایبه‌ت ده‌گۆرێت. قه‌باره‌ی په‌رگه‌ی دروستکراوی ناسینه‌ره‌که‌ زۆر بچووکتەر به‌ به‌راورد به‌ په‌رگه‌ی ئه‌سلی. هه‌رچه‌نده‌ قه‌باره‌ی په‌رگه‌ی پالێه‌په‌ستۆکراوه‌که‌ قه‌باره‌یه‌کی دیاریکراو نییه‌، به‌لام له‌ کاتی که‌مکردنه‌وه‌ی قه‌باره‌ی په‌رگه‌که‌دا قه‌باره‌که‌ی به‌ رێژه‌ی له‌سه‌دا ۵۰ بۆ ۹۰ فایلێه ئه‌سلییه‌که‌ که‌مه‌ده‌کاته‌وه‌.

جۆره‌ها درێژکراوه‌ی په‌رگه‌ی پالێه‌په‌ستۆکراو هه‌یه‌، له‌ خواره‌وه‌ خسته‌یه‌ک ده‌خه‌ینه‌روو که هه‌ندیک جۆری باوی درێژکراوه‌ی په‌رگه‌ی پالێه‌په‌ستۆکراو له‌خۆده‌گریت:

.pf	.b64	.cab	.z	.tar.gz
.rar	.btoa	.cpt	.zip	.tbz
.rpm	.bz	.gz	.zipx	.tbz2
.lzh	.arc	.hqx	.zoo	.sea
.mim	.arj	.iso	.tgz	.sit
.mme	.as	.lha	.uu	.sitx
.pak			.uue	

زنجیره ی وانه‌کانی فیروونی کومپوتەر

چۆنیەتی کۆپیکردنی فایلەکان - How to copy files

ناوی فایلێک دەبێت تایبەت بێت؛ ئەگەر فایلێک بە هەمان ناوی پەرگە لە هەمان دایرێکتۆر یان فولدەر کۆپی بکەیت، ژمارەیه‌ک دەخوێتە سەر کۆتایی ناوی پەرگەیه‌ک. لەبری ژمارەیه‌ک، دەکرێت 'Copy' زیاد بکرێت بۆ کۆتایی ناوی پەرگە. بۆ نموونە ناوی پەرگەیه‌ک smith.doc، و لە هەمان دایرێکتۆر یان فولدەردا کۆپی دەکرێت، ناوی پەرگە ی کۆپیکراو لەوانەیه snkh143(1).doc یان snkh143 - Copy.doc بێت.

هەرچەندە کۆپیکردنی بەلگەنامە ی کۆمپوتەر لە شوێنیکەوه بۆ شوێنیکێ تر زۆر ئاسانە. بۆ کۆپیکردنی فایلەکان ئەم هەنگاوانە ی خواریوە پەڕەو بکە:

فایلێک لە مایکروسۆفت ویندۆز کۆپی بکە - Copy a file in Microsoft Windows

- سەرەتا بچۆ بۆ ئەو فایلانە یان فولدەرانی کە دەتەوێت کۆپییان بکەیت، پاشان بە یارمەتی کلیککردنی ماوس هەڵبژێرە. ئەگەر بته‌وێت زیاتر لە فایلێک کۆپی بکەیت، پێویستە هەموو فایلەکان هەڵبژێریت. دەتوانیت زیاتر لە فایلێک تیشک بخەیتە سەر بە راگرتنی کلیکی Ctrl یان Shift لەسەر کیبۆردەکەت و پێکەوه کرتە کردن لەسەر ماوسەکە.
- دوا ی هەڵبژاردنی فایلەکان پێویستە کلیکی راست لەسەر فایلە هەڵبژێردراوەکان بکەیت و بژاردە ی کۆپی لە لیستی کراوەتەوه هەڵبژێریت. هەروەها دەتوانیت کلیکی کورتکراوە ی Ctrl+C دابگریت. هەروەها لە ویندۆز ئیکسپلۆرەردا دەتوانیت لە سەرەوه ی پەنجەرە ی بەرنامە کەدا کلیک لەسەر بژاردە ی دەستکاری بکەیت و copy هەڵبژێریت.
- ئیست، پێویستە فولدەری مەبەست بکەیتەوه کە دەتەوێت فایلەکان لێی کۆپی بکەیت، و کلیکی راست لەسەر شوێنیکێ بەتال بکە لە فولدەری مەبەست و بژاردە ی لێدان هەڵبژێریت.

چۆنیەتی گواستنەوه ی فایل یان فولدەر لەسەر کۆمپوتەر - How to move files or folders on the computer

چەندین ڕێگە هەیە بۆ گواستنەوه ی فایل، فولدەر یان بەرپۆه‌بەرایەتی لە شوێنیکەوه بۆ شوێنیکێ تر لە کۆمپوتەرە کەدا.

فایلێک لە ویندۆزەکاندا بگوازەرەوه - Move a file in windows

لە ویندۆزدا دەتوانیت فایلەکان بگوازێنەوه بە بەکارهێنانی ڕێگە ی جیاواز وەک برین و لێدان، ڕاکێشان و دابەزاندن، یان بەکارهێنانی بژاردە ی گواستنەوه بۆ فولدەر. لە خواریوە هەموو شیوازه‌کان باس کراون کە لە ڕێگەیانەوه دەتوانیت فایلەکان بە ئاسانی بگوازێنەوه. بەو پێیە دەتوانیت هەر شیوازیکی هەڵبژێریت.

زنجیره ی وانه‌کانی فیروونی کومپیوتر

شیوازی برین و لیدان - Cut and paste method

بۆ به کارهێنانی شیوازی برین و لیدان، سهرتا پۆیسته ئه‌و فایل هه‌ڵبژێرت که ده‌ته‌وێت بگوازیته‌وه. پاشان، کلیکی راست له‌سه‌ر فایل هه‌ڵبژێردراوه که بکه و له لیستی کراوه‌ته‌وه بژاردی Cut هه‌ڵبژێره. ئیستا، فۆلده‌ری مه‌به‌ست بکه‌ره‌وه که ده‌ته‌وێت فایل که لێی بگوازیته‌وه و کلیکی راست له‌سه‌ر شوێنی به‌تالی ناو فۆلده‌ره‌که بکه و بژاردی لیدان له لیسته که هه‌ڵبژێره که ده‌رکه‌وت.

له لایه‌کی تهره‌وه فایل که هه‌ڵبژێره و له مینیوی فایل که‌دا کلیک له‌سه‌ر بژاردی Edit بکه و بژاردی Cut هه‌ڵبژێره. پاشان، له‌و فۆلده‌ره‌دا بکه‌ری که ده‌ته‌وێت فایل کان لێی بگوازیته‌وه و له مینیوی فایل کاندای کلیک له‌سه‌ر بژاردی Edit بکه و بژاردی Paste هه‌ڵبژێره بۆ گواستنه‌وه‌ی فایل که.

یان ده‌توانیت کلیکی کورتکراوه به‌کاربهێنیت بۆ گواستنه‌وه‌ی فایل کان. بۆ ئه‌وه‌ش پۆیسته ئه‌و فایل تیشک به‌خه‌یته‌ سه‌ر که ده‌ته‌وێت بگوازیته‌وه، پاشان کلیکی کورتکراوه‌ی Ctrl+X داگره. ئیستا، له‌و فۆلده‌ره‌دا بکه‌ری که ده‌ته‌وێت فایل کان تیدا بگوازیته‌وه و کلیکی شو‌رتکات Ctrl+V داگره بۆ لیدانی فایل کان.

شیوازی راکێشان و دابه‌زاندن - Drag-and-drop method

سهرتا پۆیسته ئه‌و فایل هه‌ڵبژێرت که ده‌ته‌وێت بيجوڵێنیت، پاشان دوگمه‌ی راستی ماوس له‌سه‌ر فایل که رابگریت، و فایل کان رابکێشیت له‌کاتی‌دا به‌رده‌وام ده‌بیت له‌ راکرتنی دوگمه‌ی راستی ماوسه‌که، و دوگمه‌ی ماوسه‌که له‌و شوێنه‌ ئازاد بکه‌یت که تیدایت ده‌یان‌ه‌وێت فایل کان بگوازنه‌وه.

شیوازی 'گواستنه‌وه بۆ فۆلده‌ر' - 'Move to folder' method

به‌کرته‌کردن له‌سه‌ر ناوی فایل که فایل که تیشک به‌خه‌ره‌ سه‌ر، پاشان له‌ مینیوی فایل که‌دا کلیک له‌سه‌ر Edit بکه و کلیک له‌ بژاردی Move to Folder بکه. له‌ په‌نجهره‌ نوێیه‌که‌دا، له‌و فۆلده‌ره‌دا بکه‌ری که ده‌ته‌وێت فایل کان تیدا بگوازیته‌وه، پاشان ته‌نها پۆیسته کلیک له‌سه‌ر دوگمه‌ی move بکه‌یت بۆ ئه‌وه‌ی فایل که بگوازیته‌وه بۆ ئه‌و فۆلده‌ره‌ی که گه‌رانت کردووه.